

UNICUL ORGAN PEDAGOGIC AL SURDO-MUȘILOR DIN ȚARĂ

Director: V. DIMITRIU-LEORDA

Redacția: Str. D-r. ION ATANASIU No. 1 București 6

DE ANUL NOU

Odată cu apariția numărului de Anul Nou, fie care ziar are obiceiul să consacre această rubrică bilanțului anului trecut, făcând totodată proiecte pentru cel viitor. „RASARITUL NOSTRU”, ziar de cultură și susținere a intereselor surdo-mușilor din țară, îndeplinește acest obicei, consacrand totdeodată acest articol și împlinirii celor doi ani de apariție, care corespunde cu sfârșitul anului acesta.

Ce putem scrie despre trecutul ziarului și proiectele noastre viitoare?

Cât despre trecut, ceea ce putem menționa întâi, este că am întâmpinat greutăți materiale aproape de neînvins. Apoi mijloacele de plasare le-am avut slabe și fără garanții, cum de obicei se întâmplă la toți începătorii. Aceasta a făcut să pierdem de multe ori sume însemnate. Dar toate le-am înfruntat, făcând ziarul să apară regulat și fără întârziere.

În această privință avem satisfacția că „Răsaritul Nostru” a apărut în fiecare lună în câteva mii de exemplare și a fost răspândit și citit de toți surdo-mușii, contribuind ast-

fel la lumina și formarea culturii lor.

Nu putem însă trece cu vederea revolta sufletească ce ne-a produs guvernul trecut, prin indiferența și sfidarea față de noi de câte ori i-am cerut dreptate, echitate și ajutor pentru surdo-muși.

Avem totuși satisfacția că destrămătorii neamului și distrugătorii țării de ieri sau dus. Acum tragem nădejdea ca noui veniți să fie oameni de dreptate și de legalitate. Așteptăm dela ei dreptate și ajutorul pentru surdo-muși.

În ce privește proiectele noastre de viitor? Cu satisfacție sufletească, oțelii și experimentați, având speranțele întemeiate pe viața mai tare și mai hotărâtă, pășim mai departe la lucru.

Fiindcă gândul ne este la muncă cinstită, înțeleaptă pentru lumina și îndrumarea acelei categorii de oameni oropsiți de înțelegerea prin viul grai — în situația tulbură actuală — urăm acelor ce luptă alături de noi la limpezirea și îndreptarea generațiilor pe calea adevărată, precum și cititorilor noștri: Anul nou cu noroc într-un mulți ani.

Surdo-mușii și legile școlare

Democrației moderne din țara noastră, cred că nu i-a scăpat nimic, spre a da o cât de mică organizare unui lucru.

Totuși veacului al XIX, socotit ca cel mai bogat în toate domeniile de organizare, veacului celui mai democrat, i-a fost dat, ca în legiurile efectuate și în special cele școlare, surdomușii să nu aibă parte, să le fie înserat măcar numele.

Legile școlare din cursul veacului trecut au nesocotit în tot cuprinsul lor, pe o categorie de copii, dela binefacerile culturii și ale educației.

Această nesocotire a surdomușilor dela și din legile școlare a făcut ca din cei aproape 18.000 de surdomuși, să nu se poată lumina la făclia școlăii, decât o infimă parte de circa 500 elevi, la cele 7 institute ale țării.

Aceasta, după războiul întregirii neamului, căci înaintea de 1916, surdomușii beneficiau de singurul institut existent atunci, școala dela Focșani.

Odată cu întregirea neamului s'a făcut și întregirea învățământului surdomușilor prin aportul țărilor întregitoare cu 3

institute și crearea în vechiul regat a încă 3.

Toate aceste 7 institute, deși azi sub controlul statului, totuși crearea lor nu este operă de stat, ci opera milei creștine încuibată în sufletele generoase care nu au uitat îndreptarul lumii creștine „Ajută pe aproapele tău, ca însu-ți pe tine”.

Această particularitate nobilă impusă de creatorii institutilor a desmeticit oficialitatea din somnolența ce-i cuprinsese, amintindu-le impunător obligațiunea ce au pentru minoritatea suferinzilor surdomuși.

Acestei desmeticiri, i s'a adăugat vigilenta prietenilor surdomușilor, care au obligat și-au impus prin legea din 1924, crearea învățământului anormalilor, ca secțiune aparte a învățământului primar.

Prin legea din 1927, învățământul surdomușilor capătă prima lui organizare și îndrumare.

Un pas, spre binefacerile culturii și a lumii obligatorii, la care au dreptul surdomușii, s'a făcut.

Prietenii surdomușilor, precum și sufletele creatoare generoase pot fi mândri că dezideratele lor au fost transformate în lege.

N'am înțeles niciodată pentru ce agricultura a fost lăsată la o parte din educația surdo-mușilor.

Aceștia învață ciobotăria, croitoria, lemnăria, artele frumoase, etc., învață orice cu via lor înțeleasă și intuiția lor sigură, dar agricultura nu!

O fi știința asta atât de inaccesibilă infirmității lor, sau este atât de... inferioară, încât să nu merite nici o considerare?

Eu cred că nu e nici una nici alta. Ci pur și simplu o scăpare din vedere, așa cum se întâmplă cu toate sau aproape toate lucrurile esențiale de la noi.

Dacă am să-nvățăm să ne gândim, noi, oamenii cu toate simțurile, am vedea că s'a făcut o gravă eroare excludându-se agricultura din viața atât de necesară între ziduri și tăcere a surdo-mușilor.

Intr'adevăr, pentru ce s'a căutat a se da acestor mari nefericiți, numai ocupații de acelea, care-i țin departe de natură?

Că toate meseriile pe care le știu sau le învață ei le asigură într-o câtva existență, asta-i evident, dar întrucât

agricultura nu le-ar putea și mai mult servi în viață?

Ba, dacă ar fi să ne încădrăm în realitatea actuală a țării noastre „eminamente agricole”, am vedea că tocmai agricultura ar fi cea mai recomandabilă ocupațiune pentru surdo-muși, cari — foarte mulți — sunt fiii satelor.

Dar chestiunea trebuie privită și din alt punct de vedere: Afară de orbi, surdo-muși sunt dintre făpturile cele mai pedepsite ale soartei. Ei sunt lipsiți de multe bucurii și mulțumiri ale vieții, care oamenilor normali li se par venite ca un drept sacru.

Cu ce umplem noi golul, pustiu cumplit din sufletul acestor nefericiți? Aceasta lipsă morală este mai cruntă și decât foamea și decât setea, pentru că ține toată viața.

Ori, dacă așa este, eu nu văd nici un alt mijloc de a strecura în sufletul lor o rază de soare decât punerea în contact permanent cu natura.

Căci aceasta are posibilități infinite de a alina durerea din orice suflet, aceasta-i mama noastră a tuturor, care găsește mângâierea cea mai potrivită pentru fiecare.

Dar, ce altă ocupație ține

pe om în mijlocul naturii mai mult ca agricultura; care alta îi primenește și-i înseninează sufletul ca aceasta?...

Uneori ești atât de amărât și descurajat că, parcă se lasă cerul pe tine să te năbuse!

Atunci, ori pe ce ai pune mâna, nu poți duce la capăt și nu te poți liniști nici într'un fel.

Dar dacă te îndreaptă D-zeu în grădină, lumea cea minunată a plantelor te ia în primire, te fură: smulgi de ici o buruiănă, îndrepti colo o ramură, mărunești pământul la rădăcina unei flori, ba, până la urmă, pui mâna pe săpușoară și te-apuci de prașit în lege!

În timpul acesta însă, morală din suflet s'a spulberat ca și cum n'ar fi fost și te miri singur că ai putut fi atât de supărat; iar peste întreaga ta făptură se coboară lumina și pacea naturii, ca un balsam ceresc al tuturor durerilor.

Categoric: nu trebuie refuzată această mângâiere celor cari n'au graiul și auzul nostru!

Prof. ILIE ISVORANU

Pomul de Crăciun al Surdo-mușilor

Duminică 24 Decembrie a. c., la ora 8 seara, a avut loc prima serbare a pomului de Crăciun organizat de „Asociația amicală” a surdo-mușilor de sub înaltul patronaj al M. S. Regina Maria, la sediul ei din str. Oituz No. 14.

Este prima oară în viața surdo-mușilor când se produce un asemenea eveniment și... într-o vreme de criză generală și de văduvie sufletească — a tot ce este milă și bunătate — față de cei în veșnică suferință.

De fapt pomul de Crăciun n'a fost organizat pentru copiii surdo-muși ci pentru copiii surdo-mușilor membri ai acestei asociații.

Un binevoitor normal s'a improvizat în Moș Crăciun vorbindu-le copiilor (cari cu toți sunt normali) deși părinții acestora sunt complet surdo-muși despre grija pe care o au bunii lor părinți cari, deși nu aud și nu vorbesc, muncesc din greu și cinstit ca să le asigure existența. Apoi îi povătuște să aibă aceeași grijă și dragoste față de părinții lor când vor ajunge mari. A fost o emoție generală.

În deosebi a impresionat profund asistența — compusă și din persoane normale, rude sau prieteni de ai surdomușilor — răspunsul unuia din cei patru copii ai d-lui V.

Trandafil surdo-mut, meșter tipograf la „Imprimeria Statului”, care — un moment înmărmurit de vorbele lui Moș Crăciun — a zis Moșului: „Știu că părinții mei sunt surdo-muși și ne poartă cu grijă și multă dragoste. O să-i ajutăm și noi când vom fi mari”.

S'au dat la 13 copii daruri constând din articole de îmbrăcăminte ca: stofă, tricouri, bonete, fulare, mănuși, ciorapi, pânzeturii; pachetele cu dulciuri și diferite jucării, egal împărțite.

Copiii și părinții au petrecut câteva momente de veselie și de pioasă înduioșare.

D. Ernest Săvescu, președintele Asociației surdomușilor, a vorbit membrilor — prin gesturi pantomimice internaționale — despre însemnătatea acestei serbări arătând, că ea își are obârșia în însăși nașterea blândului Mântuitor, simbol al milei și bunătății Dumnezeiești și, termină făcând un calduros apel la unirea tuturor surdo-mușilor pentru ca astfel-măriți ca număr și a-deziune sufletească în unica lor Asociație și putem atinge scopul ei de frumoasă menire socială.

Asociația surdo-mușilor a contribuit la organizarea pomului de Crăciun cu 1000 lei. Comitetul de conducere al

Asociației mulțumește cu recunoștință pe această cale următoarelor persoane care a contribuit la fondul pomului de Crăciun: I. P. S. S. Patriarh Miron Cristea, d. dr. prof. N. Minovici, d. dr. Angelescu (B-ca Națională), Banca Românească, d. Mociornita și d. Dimitriu-Leorda.

— O X O —

IARNA

Un potop sublim de fluturi
A umplut grădini, pământuri,
Toată coasta dealului
Și vălceața satului.

I

Și-acum veseli, plini de viață,
Copiii rumeni la față
Strigă ca din apucat:
„A intrat neaua în sat!”

II

Bucuroși o strâng grămadă
Și fac un om de zăpadă
Li pun căcuță și nas
Și fac în juru-i mult haz.

III

Apoi, trăgând cu ei sanii
Sue dealul în mătânie
Și de-acî sburând în cale
Vin de-a valma până'n vale.

IV

Dar seara repede vine,
Toți alergică la cămine.
Acî strâni în jurul sobei
Ascultă „povetsa vorbei”.

V

DEMUTIZAREA...

1934

„Concret” și „Abstract”

de prof. Const. Gh. Vultureanu

URMARE

Se va scrie pe tablă: pa! tata, papa, pata.
Se va cere ca elevii să deseme-neze sub flectare cuvânt, insemnarea lui.

Desemnele reușite se vor expune pe pereții clasei.
In timpul executării acestor lucrări de către elevi, învățătorul va putea face repetiri cu articularea mută a lui „c”, în vederea ușurinței la predarea respectivă, aceasta numai cu elementele slabe la articularea acestui sunet.

SUNETUL C.
Acest sunet dă mult de lucru învățătorului, datorită confuziei ce-o face elevul, cu explozia aerului, în producerea acestui sunet.
De aceea, pregătirea elevilor pentru o bună executare a lui „c” trebuie făcută cu mult timp înainte.

Înainte de a începe deprinderea elevilor în execuție, să avem la îndemână, o bucată de hârtie și să verificăm articulațiunea lui — t —.

Odată luate măsurile acestea, luăm pe fiecare elev în parte în fața oglinzii și cu capetele apropiate, învățătorul execută și atrage atențiunea elevului, să-l imite; se cascade gura așa fel, ca rădăcina limbii să fie bine văzută de elev, prin oglinză; și se atrage atenția asupra sprâjinului pe care îl are limba în incisivi inferiori și cum rădăcina limbii se urcă puțin înainte de explozia aerului apoi cu toată puterea, urmează explozia în hârtia așezată la oarecare depărtare de gură, așa fel, ca elevul să prindă ansamblul mișcărilor, ce se execută.

Repetăm în fața elevului de câteva ori, cerându-i să fie atent, că va face și el la fel.
Unii elevi, după câteva încercări, execută bine.
Pentru cei greoi în executare, procedăm astfel:
Punem elevul, să execute — t — și cu o spatulă împingem, vârful limbii ușor înăuntru, prin această împingere, se mărește spațiul dintre cerul gurii și suprafața limbii, iar aerul scapă cu mai multă intensitate.

Odată prins, i se atrage atenția elevului, să-l facă la fel, întrucât așa e bine. I se pune hârtia la oarecare distanță de gură, spre a vedea, cum aerul expulzat lovește cutărie hârtia, ca și noi.

Dacă așa, nu se reușește, cu unii se poate reuși, cu următorul procedeu:
Gura și limba în poziție pentru executarea lui — c — înainte de expulzarea aerului.
O mână a elevului sub bărbie, pentru a controla inexistența vibrațiilor coardelor vocale și cu un deget, dela cealaltă mână, așezat la vârful limbii, spre a simți apăsarea ei pe incisivi, atunci când rădăcina limbii se urcă înainte de expulzarea aerului.

Execuțăm astfel, de câteva ori în fața elevului, spre a prinde toate acțiunile necesare unei bune executări.

In urmă punem pe elev să execute, cerându-i în special apăsarea pe incisivi.
Se poate întâmpla, ca în loc de explozia convenită unei bune executări, să ne dea un — h — scurt.

Se va face atent elevul, aici, că la acest fel de explozie participă și pântecul, printr-o mișcare similară, pe când în adevărata explozie, avem numai participarea la mișcare, a plămânilor.

Odată toate măsurile luate, este imposibil să nu se execute bine.

Repet, stăruința unor elevi, în larea unui — h — scurt, este numai faptul că, învățătorul nu a desbărat pe elev de participarea pântecului, în explozie.

După deprinderea bună a lui — c —, îl facem apoi la tablă și-l arătăm elevilor, că ceea ce ei știu, să spună, are acest semn.

Trece, fiecare elev, pe la tablă și pronunță, — c —.

Se va face deprinderea, scrierii lui pe plăcuțe.
Se poate face o dictare a elementelor cunoscute, pentru consolidare cu intercalarea elementului nou.
Ex: c, pa, tata, c, papa, ce etc.

Orice combinație e posibilă pentru verificare și la dispoziția celui ce demutizează.

SILABA CA

Presupunând o exercităre bună a lui — c — îi putem adăoga vocala — a —, căpătând, — ca —. Silaba o execută cu multă ușurință, pentru că prinde ușor vibrațiile coardelor vocale și apoi, e cunoscută din cuvintele învățate până acum.

Toate acestea, pentru a ușura înțelegerea și executarea cu ușurință, a cuvântului c a c a.

In toți anii, de câte ori ingropăm anul vechi — de obicei în petreceri și veselie — așteptăm pe cel nou plini de speranțe și iluzii.

Astfel partidul liberal speră ca tot anul nou care vine să stea la conducerea țării.

Național-țărăniștii desbinați speră ca în 1934 să se unească pentru a veni din nou la guvern să nenorocească definitiv țara.

In 1934, Liga Națiunilor speră să desbina definitiv țările pentru ca să se desfiinjeze singură.

In 1934, Sovietele speră să incheie pact de neagresiune cu Japonia pentru ca să poată începe războiul.

In 1934, Corpul didactic speră să primească coeficientul la gradații pentru ca să li se aplice alte curbe de sacrificiu asupra salariilor.

In 1934, surdo-muții speră să le vie auzul pentru ca să poată și ei face gălăgie.

— X O X —

Surzii care behăie

In la „Gazette des sourd-muets”, organul surdo-mușilor din Paris, găsim un interesant articol sub titlul de mai sus, sub semnătura unui distins romancier și luptător vajnic al surdo-mușilor francezi, d. Henri Gailard, pe care îl reproducem mai jos:

In timpul lungii mele maladii, care sper, că a atins la sfârșit devotamentul meu medical, doctorul Chuchi nemenjând nici timpul, nici osteneala de a găsi un tratament nou, cere să mă redau activității. Eu primeam adesea vizita surdo-mușilor care îmi aduceau reconfortare și mângăeri care vor fi într-o zi frumos răsplătite.

Toți se plîngeau că nu vedeau în revista „Surdo-mușilor” articole de ale mele. Pentru a răspunde dorințelor lor astăzi reiau condeul.

Am văzut în ultimul număr al gazetei articolul colaboratorului nostru Fresquet. Ceea ce scrie m'a făcut să mă supăr. Ele neauzitul care se găsește în epoca noastră de medicină, care fără normă sau dreptate îi condamnă pe surdo-muți, care sunt lucrători eroici și foarte capabili meseriași, să moară de foame.

Însă ce este mai nepomenit, este că însuși surdo-muții se mulțumesc să tolereze o situație asemănătoare fără să facă nimic pentru a o schimba.

Nu de mult am contribuit la fondarea unei societăți având ca scop apărarea intereselor morale și materiale ale surdo-mușilor: Asociația surdo-mușilor pentru înaintarea surdo-mușilor. Mă întreb ce a făcut ea? Este momentul să arătăm ce este necesar.

Ea avea un președinte inteligent, înțelegător și activ: Henri Laufer. A murit sub învinuiri nedrepte.

Un tânăr surd vorbitor și doritor de a face ceva: Etienne Janio, locșiorul. Ce va face după articolul Fresquet?

Să mergem tinerilor! Mergeți voi, mulțumindu-vă de a behăi, ca oile care primesc supuse să fie duse la abator și să fie sugrumate.

Însă dacă sunt medici cărora le lipsește știința, este o Academie de Medicină unde sunt dați în judecată medicii ignoranți și neomenoși cari propagă erorile științifice și întefese crimele sociale.

Asociația Franceză și Străină pentru înaintarea surdo-mușilor, n'are decât să se adreseze ei.

In corpul acestei Academii, este desigur un mare medic, care se va grăbi să deschidă ochii și să readucă colegii săi la o înțelegere sănătoasă a învățării lor și a adevăratei științe.

Mergeți prieteni! încetați cu behăitul și cu scâncetul. Puneți-vă în mișcare de acțiune, de propagandă! Veți vedea că vă vor recunoaște repede și că veți avea dreptate, iar ei nedreptate.

Acesta este pentru vitejii și inteligenții lumii. Cei care scâncesc n'au decât să dispară.
Înțelegeți și încetați cu behăitul.

Școlile de băeți au întotdeauna mai multe de înregistrat decât cele de fete, când dela înălțimea catedrei predă o profesoară. Aproape că nu există lecție, care să nu sfârșească cu câte o întâmplare ce stârnește râsul în întreaga clasă.

Iacă de pildă la o școală unde profesora după ce s'a chinuit cu metoda o-oră întreagă să le explice elevilor ce înseamnă vorbele: „Concret” și „Abstract”. Când a terminat, ca să se convingă, dacă elevii au înțeles, pune întrebarea:

— „Care poate să-mi dea un exemplu de „Concret?”

După un moment de liniște mormântală, numai eă se ridică un elev și bucuos că a aflat

un elev și bucuos că a aflat răspunde:

— „Pantalonii mei, domnișoară, fiindcă se văd”, și ridică piciorul în sus peste bancă.

— „Bine!” Răspunse profesora multumită.
— „Dar, care poate să-mi dea acum un exemplu de abstract?”
Altfel, care bătea recordul în tăcere de câte ori se puneau întrebări clasei, numai că se ridică și el în sus, și voios răspunde:

— „Pantalonii d-vs., domnișoară, fiindcă nu se văd”.

Profesoara n'a mai avut ce mai zice. Elevii, în schimb, au rămas complet lămuriiți de ceace înseamnă „concret” și „abstract”.

Evreul și profesora

Tot la o școală de băeți unde predă o profesoară exista și un evreu puțin înaintat în vârstă. Cum evreii au obiceiul să vorbească neîntrebați, acesta plicisise pe profesoară cu întrebările fără rost.

Întro zi pe când profesoara făcea lecția la l. română, ca să fie mai aproape de elevi, se așezase pe scaun în fața lor cu picior peste picior în poziție romană.

Evreul, în loc să fie atent la lecție, măsura cu privirea trăsăturile pline și regulate ale profesoarei, cu ochii fixați la picioarele ei. Când profesora tocmai căuta să dea noțiune, el numai că se ridică și spune:

— „Domnișoară, vă rog, se vede dija jartiera”.

Profesoara revoltată că o întreprusese cu asemenea observație obrâșnicească, pedepsește pe jidan, eliminându-l o săptămână din școală. Și bietul jidan merge acasă și explică tatălui său de ce a fost eliminat.

După ce termină pedeapsa și revine din nou la școală, nu trece mult și profesora făcând o mișcare greșită pe postamentul catedrei, alunecă și cade în fața elevilor.

Când se ridică, oftând de durere, în râsetul elevilor, numai că vede pe jidan ridicându-se în picioare și-i zice:

— „Domnișoară, vă rog! Acum merit să fii eliminat dija un an pentru ce am văzut!”.

Curiozități chinezești

Conflictul chino-japonez pe chestia Mancuiriei, care a provocat războiul între aceste două popoare, a stârnit senzație pe tot globul. Nu este ziar și revista în lume, care să nu se fi ocupat de poporul interesant al Chinezilor, astăzi invadați și puși sub tutela de Japonezi. Iacă de pildă unele din caracteristicile acestora:

LIMBA ȘI SCRIEREA CHINEZILOR

Prima caracteristică a limbii Chinezilor stă în aceea că vorbele lor sunt compuse numai din câte o silabă, fiecare cu înțeles. În vorbire ei nu fac nicio schimbare, n'au declinări, nici conjugări ori sufixe. Aceste schimbări le arată prin exprimare. Sunt multe dintre vorbe, care după dialect exprimă mai multe înțelesuri. Așa de pildă ma, pronunțat cu ton înalt, fără a sui sau scobori exprimă mamă. Această silabă, pronunțată tot cu ton înalt însă spre sfârșit ascuțit, exprimă cănepă. Tot aceasta, rostită cu ton jos la început și se ascute spre sfârșit, exprima vorba cal. Din această cauză a intonației atât de variată, limba chinezească se poate învăța foarte greu, de unde și mirarea: „știe chinezeste?”

In ceace privește scrisul, Chinezii întrebuințează elementele ideografice, adică a-tare idei prin semne. Pentru fiecare idee au un semn de clasă. De exemplu semnul mână se întrebuințează pentru toate ideile, care derivă dela mână: deget, mișcările cu mâna, etc. La acesta adăogă un semn cu valoarea fonetică după înțelesul ideii.

Chinezii au o literatură foarte bogată. Poeziile, romanele, și piesele de teatru sunt caracteristice în întreaga lume. Apoi lucrările istorice și geografice au o valoare mondială.

CAȚI LOCUTORI ARE CHINA

Inaintea războiului mondial China număra aproape 500 milioane locuitori. După război s'au înmulțit, așa că azi a depășit 500 milioane. Ținutul Mancuiriei însă nu depășește de 20 milioane. Este interesant progresul populației. Dela 700 a. de Hr., când toată China avea abia 50 milioane, azi s'a înmulțit la 500 milioane locuitori.

ORAȘE

Orașul cel mai vechi, fost capitală a Chinei, Pekingul, așezat la poalele podișului nordic, este înconjurat de ziduri groase de 11 m. și lungi de 24 km.

În centrul lui se află palatul roșu sau sfânt al împăratului înconjurat de ziduri și șanturi puternice. In Peking se află și templul Agriculturii și al Cerului. Pe margini n'are mahlale, numai la porți niște târguşoare.

Din Peking, Capitala a fost mutată la Şangai, urde se află și azi. Oraș cu mai mult de un milion de locuitori. Şangaiul este înconjurat și el de un zid pătrat, înalt de 12 m. Ceea ce a făcut pe Chinezii să strămute capitala în acest oraș a fost că Şangaiul este centrul întregeiului comerț din Asia Centrală. Ceaiul, zahărul, plantele medicinale, opiuul, blănurile etc., aci se adună și se expediază în diferite părți ale lumii pe vapoare.

In Şangai există un muzeu arheologic, care deține cele mai vechi inscripții din lume, de acum 2-3 mii de ani.

COADA CHINEZILOR

Obeiceul de a se rade pe cap și a lăsa numai un smoc de păr în creștet, chinezii nu-l au de mult. Dacă sunt 3-4 sute de ani. Când Marchizienii au cuprins China, i-au forțat să adopte acest port al lor. Până aci Chinezii purtau coadă fără să-și tae un fir de păr, însă când li s'a impus de Mancuirieni sub pedepse și biruri, acest obeice s'a generalizat.

Astăzi coada pentru ei înseamnă supunere față de țară. Ei își bărbieresc capul, afară de smocul din creștet de câte 2-3 ori pe săptămână. Meseria de bărbier în China trebuie să fie mult căutată și bănoasă.

— X * X —

Profilaxie psihică

Mari și triste sunt suferințele omenești; Groaznice sunt poftele trândăviei și ale îmbuibării cu tot felul de apetituri. Dar vrăjmașe și lipsite de tot ce-i omenesc, sunt ambițiile și râvnile de parvenire.

„Această ambiție pornită dintr'o irezistibilă pasiune de înălțare, în scopul subjurgării semenilor găsiți prea puțin preparați pentru umilință și răbdare, are repercusiuni în însuși structura colectivității omenești.

Trăești în jurul celor necăjiți și vezi multiple nedreptăți. Rămâi impresionat, inductorci capul și tac. De vrei poate să vorbești, te resemnezi dint'un instinct de conservare. De vrei să arăți altora acest bucurium, te oprești păstrând durerea numai pentru tine. Societatea ne impune tăcere, să auzim, dar să nu vorbim.

Imposibilitatea perfecționării vieții omenești, în scopul precis de a ne feriți unii pe alții, se anihilează prin neofensivitatea noastră impusă deimoralitatea celor puțini și puternici.

Vezi în jurul tău fel de fel de nedreptăți și porți în suflul ura și dorul de război. Din această incolbuste embrionul seminței revoltărei,

care crește și se desvoltă în revoluție.

Atunci, firea omenească, exasperată peste măsura dozajului de răbdare, reacționează sălbatec.

Lupta megalomană pentru dreptate dintre om și om sperăm că cu timpul va înceta.

Atunci ne vom bucura, poate, depotrivă de posibilitatea unei existențe sigure, o posibilitate culturală și de un tratament omenesc.

Vom primi poate atunci toți unul dela altul aceiași radiațiune egală, cum primim radiațiunea solară și ne vom bucura egal de toată dărnicia naturii.

Până atunci, nu auzim și nu vorbim, dar trăim cu zisa Domnului „Feriți cei săraci cu duhul, că acelor este împărăția Cerurilor”.

I. M. Dragomirescu

Abonamentul la ziarul „Răsăritul nostru” este de lei 100 pe hârtie velină.

Pentru înștiuții și autorități lei 500.